

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [de](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

[nemčina](#)

Swipe to change

Typy právnických profesií

Rakúsko

Na tejto stránke sa uvádza prehľad právnických profesií v Rakúsku.

Právnické profesie – úvod

V súčasnosti v rezorte rakúskeho spolkového ministerstva spravodlivosti pôsobí **1 693 sudcov z povolania (stav k 1. novembru 2012; údaje zodpovedajú ekvivalentu aktívneho plného pracovného času vrátane Najvyššieho súdu)**.

Mimo rezortu spravodlivosti sú takisto vymenovaní sudcovia, ako napríklad sudcovia Správneho súdu (približne 63) a Spolkového azylového súdu. Okrem toho v určitých konaniach pôsobia **laickí sudcovia**, ktorí pracujú na základe dobrovoľnosti. Môžu byť buď prísediacimi sudcami alebo porotcami v trestných konaniach alebo prísediacimi s odbornými skúsenosťami a znalosťami v obchodnoprávných, pracovnoprávných a sociálnoprávných konaniach. Riadny chod súdov a prokuratúr pomáha udržiavať **375 prokurátorov (stav k 1. novembru 2012; údaje zodpovedajú ekvivalentu aktívneho plného pracovného času vrátane Generálnej prokuratúry)** a **4 864 úradníkov a zmluvných zamestnancov (stav k 1. novembru 2012; údaje zodpovedajú ekvivalentu aktívneho plného pracovného času vrátane Najvyššieho súdu)**.

V **systéme nápravno-výchovných zariadení** pôsobí **3 631 osôb (stav k 1. novembru 2012; údaje zodpovedajú ekvivalentu aktívneho plného pracovného času vrátane Riaditeľstva zboru väzenskej a justičnej stráže)**; zahŕňa celkovo **3 098 zamestnancov policajného zboru (vrátane 127 zamestnancov policajnej dobrovoľnej vzdelávacej služby)**.

1. Sudcovia

Kvalifikácia a vymenovanie

Po skončení štúdia práva nasleduje praktická príprava po absolvovaní praxe na súde v rámci prípravnej sudcovskej služby. Ročne je vymenovaných asi 60 až 80 súdnych čakateľov. Prípravná sudcovská služba trvá (vrátane praxe na súde) zásadne štyri roky a možno ju absolvovať na okresných súdoch, krajských súdoch, na prokuratúre, v zariadení na výkon trestu odňatia slobody, v zariadení na ochranu obetí a starostlivosti o obeť trestných činov a u zástupcov účastníkov z povolania (advokátov, notárov alebo finančnej prokuratúry). Časť prípravnej služby možno okrem iného absolvovať aj na vrchnom krajskom súde, na Najvyššom súde, na spolkovom ministerstve spravodlivosti, na Riaditeľstve zboru väzenskej a justičnej stráže, v zariadení sociálnej kurately pre podmienene odsúdených, v združeníach na zastupovanie nesvojprávnych alebo na úradoch sociálnych vecí pre mladistvých, u zástupcu na ochranu práv, vo vhodných spoločnostiach alebo v oblasti finančnictva. Prípravná sudcovská služba sa končí sudcovskou skúškou.

Po zložení sudcovskej skúšky sa môže súdny čakateľ uchádzať o voľné systematizované miesto sudcu.

Sudcov vymenúva spolkový prezident, ktorý touto úlohou pre väčšinu systematizovaných miest sudcov poveril spolkového ministra spravodlivosti. Za sudcu možno vymenovať len rakúskeho štátneho príslušníka.

Takzvaných laických sudcov je potrebné odlišiť od sudcov z povolania. Nie je potrebné, aby absolvovali vzdelávanie v právnej oblasti, a pracujú na dobrovoľnej báze. Môžu byť buď prísediacimi sudcami alebo porotcami v trestných konaniach alebo prísediacimi s odbornými skúsenosťami a znalosťami v obchodnoprávných, pracovnoprávných a sociálnoprávných konaniach.

Postavenie sudcu

Sudcovia z povolania sú vo verejno-právnom pracovnom pomere so spolkovým štátom. Okrem spolkového ústavného zákona je hlavným právnym zdrojom pre vzdelávanie a profesionálne postavenie sudcov **zákon o službe sudcov** (úplné označenie tohto právneho zdroja je „zákon o službe sudcov a prokurátorov“, keďže veľká časť ustanovení, ako napríklad disciplinárne právo a služobné opisy sú pre sudcov a prokurátorov upravené podobne).

Sudcovia z povolania sú vymenovaní na neobmedzené obdobie a odchádzajú do dôchodku na konci roka po dovŕšení 65 rokov.

Podľa článkov 87 a 88 spolkového ústavného zákona sudcovia pri výklade práva a rozhodovaní vo veciach konajú ako nezávislí zástupcovia štátu. Túto nezávislosť vyjadruje sudcovská nezávislosť od akýchkoľvek príkazov (nezávislosť od predmetu sporu), ako jeho nepreložiteľnosť na inú pozíciu a neodvolateľnosť (osobná nezávislosť). Sudcovia sú viazaní len zákonom a rozhodujú na základe vlastného právneho presvedčenia. Nie sú viazaní ani predchádzajúcimi rozhodnutiami iných súdov o podobných právnych otázkach (precedensy).

Okrem prípadu odchodu do trvalého dôchodku po dosiahnutí zákonom stanovenej vekovej hranice sudcovia môžu byť zbavení svojho úradu alebo preložený proti svojej vôli na iné miesto či penzionovaní len v prípadoch stanovených zákonom, zákonom stanovenou formou a na základe formálneho súdneho nálezu (článok 88 spolkového ústavného zákona).

Sudcom prislúcha ústavou zaručené osobitné postavenie len pri výkone ich sudcovského úradu (pri výkone všetkých súdnych činností pridelených podľa zákona a v súlade s rozdelením pôsobnosti okrem záležitostí súdnej správy). Výnimka je v rámci systému súdnictva administratívnu záležitosťou (opatrenia na zachovanie fungovania systému súdnictva). V takýchto prípadoch sú sudcovia nezávislí len vtedy, keď riešia tieto záležitosti v senátoch alebo v komisiách (ako napríklad rozdelenie pôsobnosti súdov, návrhy na vymenovanie na pozície na súde). Okrem týchto konkrétnych podmienok sú sudcovia viazaní pokynmi svojich nadriadených. Rozdelenie pôsobnosti súdov zabezpečuje, že sa dodrží právo na zákonného sudcu, ktoré zaručuje ústava.

Úlohy a povinnosti

Sudcovia sú zodpovední **za rozhodovanie v občianskoprávných a trestnoprávných veciach**, vo veciach týkajúcich sa správy a ústavného práva konajú ako **kontrola správy a strážca ústavy**.

Právna zodpovednosť

Disciplinárny súd: Sudca, ktorý sa prevíni proti svojim profesijným alebo stavovským povinnostiam, sa musí zodpovedať pred disciplinárnym súdom, ktorý je zriadený pri vrchnom krajskom súde, resp. pri Najvyššom súde, a pozostáva výlučne zo sudcov (disciplinárny súd je príslušný aj pre rozhodovanie v prípade porušenia služobných povinností prokurátormi).

Trestný súd: Ak je porušenie profesijnej povinnosti spojené aj so skutkovou podstatou, ktorá je v právomoci trestného súdu, sudca sa musí (resp. prípadne aj prokurátor) zodpovedať pred trestným súdom (napr. v prípade zneužitia úradnej moci).

Občiansky súd: Strany, ktoré v dôsledku protiprávneho správania sudcu (prípadne prokurátora) utrpeli škodu, si môžu nárokovat' náhradu škody len od štátu. Ak ide o úmyselné konanie a hrubú nebanalivosť sudcu (prípadne prokurátora), štát môže pristúpiť k jeho postihu.

2. Prokurátori

Organizačná štruktúra

Hierarchická organizácia prokuratúry v zásade zodpovedá organizácii súdov.

Pri každom z celkovo 17 súdov prvého stupňa pre trestné veci existuje prokuratúra. Okrem toho existuje Úrad špeciálnej prokuratúry pre hospodárstvo a korupciu s pôsobnosťou na celom území Rakúska. Pri každom vrchnom krajinškom súde je vrchná prokuratúra a pri Najvyššom súde generálna prokuratúra. Vrchné prokuratúry a generálna prokuratúra podliehajú priamo spolkovému ministrovi spravodlivosti.

Kvalifikácia a vymenovanie prokurátora

Vzdelávanie prokurátora zodpovedá vzdelávaniu sudcu z povolania.

Za prokurátora môže byť vymenovaná len osoba, ktorá spĺňa požiadavky na vymenovanie za sudcu.

Na obsadenie voľných systematizovaných miest prokurátorov, ako aj na obsadenie systematizovaných miest sudcov sa vyhlasuje verejný výberové konanie. Vymenovanie prokurátorov je v právomoci spolkového prezidenta, ktorý však toto právo – rovnako ako v prípade sudcov – vo väčšine systematizovaných miest prokurátorov delegoval na spolkového ministra spravodlivosti.

Postavenie prokurátora

Prokuratúry sú osobitné súdne orgány pôsobiace samostatne od súdov, **nie však nezávisle**. Majú hierarchickú štruktúru a sú viazané pokynmi vrchných prokuratúr a napokon pokynmi spolkového ministra spravodlivosti.

Existujú **presné zákonné predpisy upravujúce právo vydávať pokyny**. Pokyny vrchnej prokuratúry alebo spolkového ministra spravodlivosti sa môžu vydať len v písomnej forme a musia obsahovať odôvodnenie. Okrem toho prijaté pokyny musia byť zaznamenané v spise v trestnoprávnej veci. Spolkový minister spravodlivosti nesie zodpovednosť ako minister, a teda je povinný informovať parlament, ktorému sa zodpovedá.

Zamestnanci jednotlivých prokuratúr musia konať podľa pokynov vedúceho úradu prokuratúry. Ak však usúdia, že pokyn je v rozpore so zákonom, môžu požadovať, aby sa pokyn vydal vo forme písomného príkazu, dokonca môžu požiadať o uvoľnenie z konania v danej trestnoprávnej veci. Prokuratúry sú preto organizované hierarchicky na základe zásady podriadenosti a nadiadenosti. Je to potrebné aj preto, že **na rozdiel od rozhodnutí súdu ich rozhodnutia nie sú napadnuteľné prostredníctvom žiadneho právneho prostriedku**.

Úlohy a povinnosti

Prokuratúry sú osobitné orgány pôsobiace **samostatne od súdov**. Ich úlohou je **zastupovať verejný záujem pri uplatňovaní vnútroštátneho trestného práva**.

Zahnuje to predovšetkým vznášanie obvinení voči osobám a zastupovanie obžaloby v trestných konaniach. Označujú sa preto aj ako **úrad žalobcu**. V rámci trestného konania vedú **prípravné konanie**.

Povinnosťou prokurátorov je **zastupovať obžalobu** tak v konaniach pred krajinškom súdom, ako aj pred okresnými súdmi príslušného okresu krajského súdu.

Okresní prokurátori spravidla podávajú obžaloby na okresné sudy. Sú to úradníci so špeciálnou kvalifikáciou, nevyžaduje sa však akademický titul.

Osobitné postavenie má Úrad špeciálnej prokuratúry pre hospodárstvo a korupciu, ktorého celoštátna príslušnosť sa vzťahuje predovšetkým na trestné činy v oblasti výkonu správy a korupcie a na hospodárske trestné činy so škodou prevyšujúcou sumu 5 miliónov eur. Okrem toho pod príslušnosť úradu patria aj daňové trestné činy so škodou nad 5 miliónov eur, kvalifikované prípady podvodu v oblasti sociálneho zabezpečenia, kvalifikované konanie vedúce k úpadku z nebanalivosti, ako aj, okrem iného, priestupky podľa zákona o cenných papieroch alebo zákona o spoločnostiach s ručením obmedzeným v prípade spoločností príslušnej veľkosti (základné imanie vo výške aspoň 5 miliónov eur alebo viac ako 2 000 zamestnancov).

Vrchné prokuratúry sú hierarchicky nadiadené prokuratúram a poskytujú podporu vrchným krajinškom súdom vo Viedni, Grazi, Linci a v Innsbrucku. Okrem zastupovania **obžaloby pred vrchným krajinškom súdom** sú zodpovedné za **dohľad nad všetkými prokuratúrami vo svojom okrese** a sú priamo podriadené spolkovému ministrovi spravodlivosti.

Generálna prokuratúra zriadená pri Najvyššom súde má osobitné postavenie. Generálna prokuratúra sa **priamo zodpovedá spolkovému ministrovi spravodlivosti** a nemá právo vydávať príkazy jednotlivým prokuratúram a vrchným prokuratúram. Nevypracováva ani obžaloby, jej úlohou je však **poskytovať podporu Najvyššiemu súdu**. Na to, aby mohla plniť túto úlohu, má osobitné oprávnenie podávať tzv. „odvolania na zrušenie rozhodnutia pre porušenie zákona“ v trestnoprávných veciach, v ktorých účastníci konania nemajú (ďalšiu) možnosť odvolať sa na Najvyšší súd. Vykonáva tak dôležitú úlohu pri zachovaní jednotnosti práva, ako aj zabezpečovaní právnej istoty v trestnom práve.

Právna zodpovednosť

Na disciplinárnu, trestnoprávnu a občianskoprávnu zodpovednosť prokurátorov sa vzťahujú rovnaké pravidlá ako v prípade sudcov.

3. Vyšší súdny úradníci

Organizačná štruktúra

Vyšší súdny úradníci sú v Rakúsku neodmysliteľnou súčasťou súdnictva. V súčasnosti viac ako 80 % všetkých súdnych rozhodnutí v občianskoprávných veciach vykonáva približne 662 vyšších súdnych úradníkov (stav k 1. novembru 2012; údaje zodpovedajú ekvivalentu aktívneho plného pracovného času vrátane pohotovostnej skupiny pracovníkov).

Kvalifikácia vyššieho súdneho úradníka

Predpokladom kvalifikácie vyššieho súdneho úradníka je maturitná a odborná skúška, skúška dospelosti alebo odborná záverečná skúška na škole vyššieho stupňa (teda maturita). Tieto skúšky môže nahradiť záverečná odborná skúška, následne absolvovanie odbornej akadémie a úspešné zloženie skúšky oprávňujúcej na štúdium.

Pred schválením kvalifikácie vyššieho súdneho úradníka musí príslušná osoba pracovať aspoň dva roky v súdnej kancelárii a úspešne zložiť skúšku určenú pre zamestnancov súdnych kancelárií, ako aj predpísanú odbornú skúšku. Až potom môže prezident vrchného krajinšského súdu povoliť zamestnancovi súdu kvalifikovať sa na vyššieho súdneho úradníka.

Vzdelávanie za vyššieho súdneho úradníka trvá tri roky a zahŕňa

prácu na jednom súde alebo na viacerých súdoch s prípravou na vybavovanie záležitostí v pracovnej oblasti,

účasť na základnom kurze a kurze zameranom na danú pracovnú oblasť, ako aj

skúšku súdneho úradníka pozostávajúcu z dvoch častí.

Po úspešnom zložení skúšky vyššieho súdneho úradníka dostane čakaťel na funkciu vyššieho súdneho úradníka diplom vystavený spolkovým ministrom spravodlivosti.

Tento diplom treba odlišovať od osvedčenia vyššieho súdneho úradníka, ktorý sa vystavuje až po uplynutí trojročného vzdelávacieho cyklu a oprávňuje na výkon povolania vyššieho súdneho úradníka. Osvedčením vyššieho súdneho úradníka získava príslušný vyšší súdny úradník zásadné oprávnenie na výkon činností zahrnutých do rozsahu jeho pôsobnosti na celoštátnej úrovni.

Následne prezident vrchného krajinšského súdu určí, na ktorom súde a prípadne v akom časovom rozsahu bude príslušný zamestnanec súdu pracovať ako vyšší súdny úradník. Predseda súdu prideli v rámci súdu vyššieho súdneho úradníka jednému oddeleniu, prípadne aj viacerým súdnym oddeleniam pod vedením sudcu. V rámci súdneho oddelenia rozhoduje o rozdelení činnosti príslušný sudca.

Postavenie vyšších súdnych úradníkov

Vyšší súdny úradníci sú špeciálne vyškolení úradníci súdu, ktorí sú na základe spolkového ústavného zákona (článok 87a spolkového ústavného zákona) a zákona o súdnych úradníkoch poverení výkonom presne vymedzených činností všeobecných súdov v občianskoprávných veciach. V tejto funkcii sú vyšší súdny úradníci podriadení len príslušnému nadriadenému sudcovi a sú povinní riadiť sa len jeho pokynmi. Sudca si môže kedykoľvek vyhraďiť rozhodovanie v právnej veci alebo ju prevziať. **Vyšší súdny úradníci môžu prijímať len súdne príkazy.** Proti týmto rozhodnutiam môže súd povoliť opravné prostriedky. Okrem toho možno podať žiadosť, aby sa vecou zaoberal sudca.

V praxi pôsobia vyšší súdny úradníci väčšinou samostatne. Pokyny sudcu nie sú bežné a vyskytujú sa veľmi zriedkavo.

Úlohy a povinnosti

Vyšší súdny úradníci pracujú v týchto oblastiach:

občianskoprávne konania, exekúcie a konkurzy („vyrovnanie dlhov“),
mimosúdne záležitosti,

záležitosti týkajúce sa pozemkového katastra a lodného registra,

záležitosti súvisiace s obchodným registrom.

Každá z týchto oblastí si vyžaduje osobitné vzdelanie a osobitné vymenovanie za vyššieho súdneho úradníka pre danú oblasť.

Vymedzenie právomocí medzi sudcom a vyšším súdnym úradníkom

Pôsobnosť vyššieho súdneho úradníka sa nevzťahuje na všetky práce a rozhodnutia, ktoré sa v danej oblasti vyskytujú. Činnosti v pôsobnosti vyššieho súdneho úradníka sú presne vymedzené v zákone o vyšších súdnych úradníkoch, pričom rozsah pôsobnosti v jednotlivých druhoch činnosti je rôznorodý. Do rozsahu pôsobnosti vyšších súdnych úradníkov okrem iného sú zahrnuté

žaloby o vrátenie peňazí,

potvrdenie právneho účinku a vymáhateľnosť rozhodnutí sudcov v ich pracovnej oblasti,

rozhodnutia o žiadostiach o právnu pomoc v konaniach súdnych úradníkov,

výkon úradných úkonov na základe žiadosti o právnu pomoc domáceho súdu alebo domáceho orgánu.

4. Advokáti

Všeobecné ustanovenia

Úlohou a oprávnením advokátov je zastupovať strany vo všetkých súdnych a mimosúdnych konaniach, vo všetkých verejných a súkromných záležitostiach pred všetkými súdmi a orgánmi verejnej moci Rakúskej republiky.

Na výkon advokácie v Rakúsku nie je potrebné úradné vymenovanie; na výkon povolania je však potrebné spĺňať ďalej uvedené požiadavky.

Príslušnú právnu úpravu obsahujú Advokátsky poriadok Rakúska (RAO), Ríšsky vestník zákonov č. 96/1896, Disciplinárne stanovy pre advokátov a advokátskych koncipientov (DSt), Rakúsky spolkový právny vestník č. 474/1990, spolkový zákon o advokátskych poplatkoch (RATG), Rakúsky spolkový právny vestník č. 189/1969 a zákon o advokátskej skúške (RAPG), Rakúsky spolkový právny vestník č. 556/1985.

Podmienky výkonu povolania

Kto chce vykonávať povolanie advokáta/advokátky, musí po ukončení štúdia práva (štúdium rakúskeho práva) preukázať minimálne päťročnú prax v právnej oblasti, pričom aspoň päť mesiacov na súde, resp. prokuratúre, a tri roky v rakúskej advokátskej kancelárii ako advokátsky koncipient.

Advokátsku skúšku možno zložiť po trojročnej praxi, pričom minimálne päť mesiacov na súde a minimálne dva roky v advokátskej kancelárii. Podmienkou zloženia skúšky je okrem toho účasť na vzdelávacích podujatiach pre advokátskych koncipientov, záväzne stanovených advokátskou komorou.

Ten, kto splní uvedené požiadavky, sa môže uchádzať o zápis do zoznamu tej advokátskej komory, v obvode ktorej chce mať kanceláriu.

V Rakúsku môže za určitých podmienok aj zahraničný advokát, advokát iného členského štátu Európskej únie alebo advokát iného zmluvného štátu Dohody o Európskom hospodárskom priestore, alebo Švajčiarska:

dočasne vykonávať advokátsku činnosť,

po zložení skúšok spôsobilosti požiadať o zápis do zoznamu advokátov príslušnej advokátskej komory alebo

usadiť sa okamžite v Rakúsku pod profesijným titulom štátu svojho pôvodu bez toho, aby predtým musel absolvovať skúšky spôsobilosti, a po trojročnom „efektívnom a pravidelnom“ výkone povolania v Rakúsku sa v plnej miere začleniť medzi rakúskych advokátov.

V Rakúsku môžu za určitých podmienok dočasne vykonávať jednotlivé presne vymedzené advokátske činnosti aj členovia advokátskych komôr členských štátov GATS.

Právna zodpovednosť

Advokáti, ktorí porušia profesijné alebo stavovské predpisy, sa musia zodpovedať pred disciplinárnou radou vymenovanou miestnou advokátskou komorou. Právomoc disciplinárnej rady siaha až po vyčiarknutie zo zoznamu advokátov. V druhostupňových konaniach rozhoduje najvyššia profesijná a disciplinárna komisia pre advokátov a advokátskych koncipientov v štvorčlennom senáte, ktorý sa skladá z dvoch sudcov najvyššieho súdu a dvoch advokátov alebo advokátok.

Okrem toho sa na advokátov alebo advokátky, samozrejme, vzťahuje aj trestnoprávna a občianskoprávna zodpovednosť.

Advokátska komora, Rakúska spolková advokátska komora

Všetci advokáti a advokátski koncipienti danej spolkovej krajiny zapísaní do príslušného zoznamu tvoria advokátsku komoru. Tieto komory sú verejnoprávnymi združeniami a nezávislými samosprávnymi orgánmi.

Delegáti advokátskych komôr jednotlivých spolkových krajín vytvárajú na koordináciu svojich úloh spoločné zastúpenie na spolkovej úrovni, Rakúsku spolkovú advokátsku komoru (<http://www.rechtsanwalte.at/>).

5. Notári

Všeobecné ustanovenia

Na usporiadanie súkromnoprávných pomerov občanov slúži notár ako nezávislý a nestranný orgán preventívnej právnej starostlivosti.

Jeho hlavnou úlohou je súčinnosť s právnou praxou a poskytovanie právnych služieb obyvateľstvu. Notár vystavuje verejné listiny, uschováva cudzí majetok, spisuje súkromné listiny a zastupuje strany, hlavne v mimosúdnej oblasti. Okrem toho notár ešte vykonáva činnosť ako osoba poverená súdom v záležitostiach mimosúdnych sporov, predovšetkým pri dedičských konaniach, kde figuruje ako takzvaný súdny komisár.

Notár sa musí postarať o zabezpečenie majetku zosnulého a jeho prechod na oprávnené osoby. Táto činnosť si vyžaduje podrobné znalosti dedičského práva a mimosúdneho konania, čo podmieňuje skutočnosť, že občania sa stále obracajú na notárov o pomoc pri zostavení testamentov, ako aj o poradenstvo a zastupovanie v dedičských konaniach.

Notár alebo notárka vykonáva verejný úrad, nie je však zamestnancom. Zodpovedá za hospodárske riziko prevádzky notárskej kancelárie, nie je však živnostníkom. Jeho postavenie je porovnateľné so slobodným povolaním, ako súdny komisár je však súdnym orgánom. Činnosť notára je hlavným zamestnaním a nemôže sa spájať s činnosťou advokáta.

Zmeny počtu notárskych úradov a ich sídel sa vyhlasujú vyhláškou ministra spravodlivosti. V súčasnosti je v Rakúsku 490 notárskych úradov.

Rozhodujúce právne základy tejto činnosti obsahujú Notársky poriadok (NO), Ríšsky vestník zákonov č. 75/1871, zákon o notárskej činnosti, Ríšsky vestník zákonov č. 76/1871, zákon o notárskych poplatkoch (NTG), Rakúsky spolkový právny vestník č. 576/1973, zákon o notárskej skúške, Rakúsky spolkový právny vestník, č. 522/1987, zákon o súdnych komisároch, Rakúsky spolkový právny vestník, č. 343/1969 a zákon o poplatkoch súdnych komisárov (GKTG), Rakúsky spolkový právny vestník č. 108/1971.

Kvalifikácia notára

Kto skončil štúdium práva (štúdium rakúskeho práva) a zaujíma sa o povolanie notára, ten si musí nájsť notára (alebo notárku), ktorý by ho (alebo ju) zamestnal a nechal zapísať do zoznamu notárskych koncipientov.

Zápis do zoznamu notárskych koncipientov vedeného príslušnou notárskou komorou je možný iba vtedy, ak príslušná osoba preukázateľne absolvovala päťmesačnú súdnu prax ako justičný praktikant na súde alebo prokuratúre a pri prvom zápise do zoznamu koncipientov ešte nedosiahla 35 rokov.

Ak má byť notársky koncipient na pripustený k notárskej skúške, musí absolvovať vzdelávacie podujatia, záväzne predpísané notárskou komorou.

Notárska skúška pozostáva z dvoch častí:

prvú časť možno zložiť najskôr po 18 mesiacoch vo funkcii notárskeho koncipienta a najneskôr na konci piateho roku čakateľskej lehoty, v opačnom prípade bude koncipient vyčiarknutý zo zoznamu notárskych koncipientov,

druhú časť najskôr po ďalšej praxi ako notársky koncipient v trvaní aspoň jedného roka. Najneskôr však pred uplynutím desiateho roku čakateľskej lehoty, inak bude zo zoznamu vyčiarknutý.

Vymenovanie

Uvoľnené alebo novo vytvorené notárske úrady sa musia obsadzovať na základe verejného výberového konania. V zákone (§ 6 Notárskeho poriadku) sa od uchádzačov o notársky úrad okrem iného vyžaduje

štátna príslušnosť členského štátu Európskej únie alebo iného zmluvného štátu Dohody o Európskom hospodárskom priestore alebo Švajčiarska,

úspešné ukončenie štúdia rakúskeho práva,

absolvovanie notárskej skúšky a

sedemročná právna prax, z toho minimálne tri roky ako notársky koncipient po zložení notárskej skúšky.

Toto sú základné predpoklady, ktoré však ešte automaticky neopravňujú na vymenovanie za notára. Vo výberovom konaní hodnotia a posudzujú uchádzačov miestne príslušné notárske komory a následne personálne senáty príslušného všeobecného súdu a vrchného krajinového súdu, pričom rozhodujúci význam má dĺžka praxe. Notárska komora a dva personálne senáty predložia spolkovému ministrovi spravodlivosti návrh troch koncipientov. Pre ministra síce nie sú návrhy záväzné, ale v skutočnosti vymenuje jedného z poradia uchádzačov.

Notár môže vykonávať notársky úrad do 31. januára toho kalendárneho roku, v ktorom dovŕši 70 rokov. Preloženie notára do iného notárskeho úradu na základe úradného rozhodnutia nie je dovolené.

Dohľad nad notárstvami; právna zodpovednosť

Notári ako zriaďovatelia verejných listín a ako súdni komisári sú predmetom mimoriadnej kontroly. Dohľad nad notárstvami vykonáva spolkový minister spravodlivosti, justičná správa a priamo aj notárske komory.

Pre notárov platí vlastné disciplinárne právo. Disciplinárne priestupky stíha na prvom stupni vrchný krajinový súd ako disciplinárny súd pre notárov a na druhom stupni Najvyšší súd ako disciplinárny súd pre notárov, pričom nálezové senáty musia mať medzi svojimi členmi aj notárov. Katalóg trestov disciplinárneho súdu siaha až po zbavenie úradu. Poriadkovými priestupkami sa zaoberá notárska komora.

Okrem svojej disciplinárnej zodpovednosti podliehajú notári, samozrejme, aj trestnoprávnej a občianskoprávnej zodpovednosti.

Ak notár pôsobí ako súdny komisár, považuje sa za trestnoprávneho hľadiska za úradníka a je preto zodpovedný za takzvané trestné činy spáchané v súvislosti s výkonom úradu, kam patrí predovšetkým zneužitie úradnej právomoci. Občianskoprávna zodpovednosť notára je upravená inak. Ak notár pôsobí ako súdny komisár, vzťahuje sa naňho rovnaká zodpovednosť ako na sudcu a prokurátora. To znamená, že strany mu (jej) nemôžu predkladať svoje nároky priamo, ale musia sa obrátiť so žiadosťou o náhradu škody na štát. Štát môže od neho vymáhať náhradu v prípade úmyselného konania alebo hrubej nedbalosti. Mimo rámca svojej činnosti vo funkcii súdneho komisára nesie voči stranám priamu občianskoprávnu zodpovednosť.

Notárske rady, Rakúska notárska komora

Notári, ktorí majú sídlo úradu v spolkovej krajine, a notárski koncipienti danej spolkovej krajiny, zapísaní do zoznamu notárskych koncipientov, tvoria notársku radu. Spolkové krajiny Viedeň, Dolné Rakúsko a Burgenland, ako aj spolkové krajiny Tirolsko a Vorarlbersko majú spoločné rady.

Rade prináleží ochrana cti a úcty stavu, ako aj zastupovanie záujmov stavu .

Každá notárska rada volí zo svojich členov notársku komoru. Notárska komora sa skladá z notára (notárky) vo funkcii prezidenta (prezidentky) a šiestich notárov (notárov) (Viedeň: dvanástich) a troch notárskych koncipientov (Viedeň: šiestich) vo funkcii členov.

Notárske komory spolkových krajín tvoria [Rakúsku notársku komoru](http://www.notar.at) (www.notar.at). Rakúska notárska komora zastupuje vo veciach týkajúcich sa rakúskeho notárstva ako celku, alebo vo veciach presahujúcich jednotlivé notárske komory, rakúske notárstvo a chráni jeho práva a záujmy.

Odkazy k téme

Právnické profesie – úvod

Posledná aktualizácia: 27/06/2013

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Členské štáty zodpovedné za spravovanie stránok s národným obsahom práve aktualizujú časť obsahu na tomto webovom sídle vzhľadom na vystúpenie Spojeného kráľovstva z Európskej únie. Ak sa na stránkach nachádza obsah, v ktorom sa táto skutočnosť ešte nezohľadnila, nejde o zámer a čoskoro dôjde k náprave.